

Kvalitativ risikovurdering af udendørs forlystelsesparker, diskoteker, spillesteder og natteliv, legelands samt større forsamlinger

Viden omkring de præcise smitteveje og -risiko for COVID-19 er på nuværende begrænset, og i flere tilfælde anekdotiske fx ift. større supersmitteevents. Overordnet er der observeret følgende fællestræk for events med kendte udbrud af COVID-19:

- 1) Mange mennesker på relativt lidt plads, ofte dårlige ventilationsforhold
- 2) Længerevarende (dvs. mere end 15 minutter)
- 3) "Tab af kontrol" (fx ved alkohol, ophøjet stemning mv.)
- 4) Adgangsforhold med relativt begrænset plads til tilstrømning og ophør
- 5) Fysisk udfoldelse pga. øget åndedræt (både risiko for selv at blive smittet og smitte andre) samt sang
- 6) Høj musik eller baggrundslarm, hvilket øger niveau for tale; dette kan medføre øget spredning af dråber

Der er stadig flere rapporter og eksempler, der beskriver større antal smittede i bestemte situationer. Der er bl.a. set eksempler på supersmitteevents i forbindelse med kirkearrangementer, transport, tilskuere til fodboldkampe og privatarrangementer.

De kvalitative risikovurderinger bygger derudover i meget høj grad på den viden, der findes fra andre luftvejsinfektioner.

Generelt gælder, at forsamlinger øger risikoen for smittespredning og at denne øges med størrelsen af forsamlingerne, som skal ses i forhold til området/lokalernes størrelse.

Forsamlinger øger risikoen både i sig selv og som følge af øget risiko for superspredningsevents. Dette skyldes en øget risiko for øget tæthed af personer, hvilket øger risikoen for smitte både som følge af manglende opretholdelse fysisk afstand over tid, herunder især i forhold til adgangsforhold, samlingspunkter mv. og i forhold til øget risiko for smitte ved kontakt med virusforurenede kontaktpunkter og fælles berøringsfladser. Det gælder fx ved gelændere, håndtag, toiletforhold og legeredskaber, hvor det vurderes særligt vanskeligt at opretholde afspritning og rengøring over tid.

Effekten af smittespredning øges yderligere ved spredning på tværs af kontaktnetværk (når man mødes med fremmede). Dette skyldes, at smitte inden for eget kontaktnetværk medfører en vis feedback effekt/naturlig smitteopsporing ved konstateret COVID-19 i netværket, hvilket ikke ses ved spredning på tværs af kontaktnetværk.

Nedenfor foretages en kvalitativ risikovurdering for udendørs forlystelsesparker, diskoteker, spillesteder og natteliv, legelands samt større forsamlinger

Udendørs forlystelsesparker

Følgende risikovurdering omfatter udendørs forlystelsesparker med kørende aktiviteter som fx forlystelser.

Overordnet er det helt afgørende, om det er muligt for både personale og besøgende/besøgsgrupper at overholde fysisk afstand samt hygiejnerådene. Personalet vil forventeligt have kontakt med mange personer og bør dermed skærmes så vidt muligt samt sikre fysisk afstand til gæsterne.

Der er forskel på smitterisikoen i forhold til, om det drejer sig om udendørs- eller indendørsområder.

- For udendørsområder kan der særligt være risiko for manglende overholdelse af fysisk afstand ved eksempelvis adgangsforholdene, snævre og/eller trafikerede områder, knudepunkter, samlingssteder, bænke, kø til attraktioner, toilet og betaling mv. Derudover kan der være risiko for manglende overholdelse af fysisk afstand i fx forlystelserne, og hvis de besøgende opholder sig i større grupper.
- For indendørsområder gælder samme risici som ved udendørsområderne samt yderligere, at der vil være større risiko for smitte pga. mere stillestående luft og ingen UV-faktor til reducere af smittekim-mængden.

I forhold til kørende- eller andre forlystelser, hvor man er i bevægelse er der yderligere den problematik, at 1-2 meters reglen vil være sat ud af kraft. Det skyldes, at man i disse tilfælde "bevæger" sig ind i udåndingsluften fra andre personer.

Yderligere gælder, at der kan forventes at være øget smittespredning som følge af fysisk aktivitet og skrig/sang. Dette skyldes, at fysisk aktivitet og sang/skrig øger smittespredningen grundet øget åndedrætsfunktion. Dette vil fx gøre sig gældende i forlystelserne, hvor skrig kan medføre større smitte, da smitten spredes mere ved skrig, dels er udskillelsen større, dels kan retning for skriget være opad, og dels er forlystelsens fremføringshastighed så høj at næste hold deltagere kører ind i "skyen". Det vides på nuværende tidspunkt ikke hvor længe, smitten vil være i luften, og dermed i hvilket omfang der er risiko for, at den næste vogn i forlystelsen vil bevæge sig ind i smitten, uanset om der holdes fysisk afstand. Det forventes, at dette vil være særligt kritisk ift. indendørsforlystelser, hvor luftskifte forventes at være mindre end udendørs. Det vides også, at der tales højere i situationer med baggrundsstøj eller musik, og en højere stemmeføring vil sprede dråber længere end ved normal tale.

Derudover vil muligheden for at opretholde myndighedernes hygiejneråd være nedsat, og der er en væsentlig risiko via kontakt med virusforurenede kontaktpunkter og fælles berøringsflader. Det gælder fx ved fastspændingsbøjlen i forlystelsesvognene, legeområder, afskærmning ved attraktionerne, gelændere mv., hvor det vurderes særligt vanskeligt at opretholde afspritning og rengøring over tid.

Samlet kan siges, at åbning af forlystelsesparker rummer en række direkte risikofaktorer for øget smittespredning af COVID-19, og smitterisikoen øges, da kontakter i høj grad vil ske på tværs af kontaktnetværk. Denne øgede risiko er ikke muligt at kvantificere. Evnen til at fastholde

fysisk afstand vil have afgørende betydning for smitterisiko og dermed mængden af smittespredning. Udover ovennævnte kommer en mulig effekt som følge af, at befolkningen aftager fra at holde fysisk afstand som følge af, at samfundet i tiltagende grad åbnes.

Diskoteker, spillesteder og natteliv

På diskoteker, spillesteder og i nattelivet generelt samler flere af de ovennævnte smitterisici relateret til mange mennesker, adgangsforholdene samt alkohol.

På diskoteker og spillesteder vil det være centralt, at det er muligt at samle relativt mange mennesker, hvilket i sig selv ikke er ensbetydende med øget smittespredning, hvis der opretholdes fysisk afstand. Derudover vil muligheden for at opretholde myndighedernes hygiejneråd være nedsat, og der er en væsentlig risiko via kontakt med virusforurenede kontaktpunkter og fælles berøringsfladser. Det gælder fx ved baren, toiletforhold, håndtag mv., hvor det vurderes særligt vanskeligt at opretholde afspritning og rengøring over tid. Det må derudover forventes, at alkohol mindsker sandsynligheden for overholdelse af fysisk afstand og hygiejnetiltag. Hertil kommer adgangsforholdene, hvor der kan i forbindelse med tilstrømning og ophør være svært at opretholde fysisk afstand, ligesom der kan være knudepunkter, hvor det kan være svært at opretholde fysisk afstand samt øget berøring af virusforurenede kontaktpunkter.

Det vides også, at der tales højere i situationer med baggrundsstøj eller musik, og en højere stemmeføring vil sprede dråber længere end ved normal tale. Dette er i særdeleshed relevant i forhold til nattelivet.

Samlet kan siges, at åbning af diskoteker, spillesteder og natteliv generelt rummer en række direkte risikofaktorer for øget smittespredning af COVID-19, og smitterisikoen øges, da kontakter i høj grad vil ske på tværs af kontaktnetværk. Denne øgede risiko er ikke muligt at kvantificere.

Legelände

Følgende risikovurdering omfatter indendørs legelände af en væsentlig størrelse.

I indendørs legelände vil der i høj grad være besøgende fra forskellige kontaktnetværk, og da det generelt ikke kan forventes, at børn holder fysisk afstand vil der være en øget smitterisiko ved sådanne legelände.

Derudover vil muligheden for at opretholde myndighedernes hygiejneråd være nedsat, og der er en væsentlig risiko via kontakt med virusforurenede kontaktpunkter og fælles berøringsfladser. Det gælder fx ved legetøj, boldrum, klatrestativer mv., hvor det vurderes særligt vanskeligt at opretholde afspritning og rengøring over tid.

Ydermere vil der ved indendørs legelände gælde, at der vil være større risiko for smitte pga. mere stillestående luft og ingen UV-faktor til reducere af smittekim-mængden end udendørs legelände/legepladser.

Større forsamlinger

Der vil overordnet være stor usikkerhed forbundet med at sætte en øget øvre grænse for forsamlingsforbuddet, da forsamlingerne vil være meget heterogene både i antallet af personer i de forskellige forsamlinger, i tætheden af personerne, alderssammensætningen osv.

En øget grænse for forsamlingsforbuddet kan både øge antallet af kontakter mellem personer inden for det samme kontaktnetværk, øge kontaktnetværkenes størrelse og øge antallet af kontakter på tværs af kontaktnetværk (når man mødes med fremmede). Dette vil medføre en øget risiko for smittespredning både inden for og mellem kontaktnetværk. Det er særligt kontakter på tværs af kontaktnetværk, der øger smitterisikoen, da kontakter inden for eget kontaktnetværk medfører en vis feedback-effekt ved konstateret COVID-19 i netværket, hvilket ikke ses ved spredning på tværs af kontaktnetværket. Eksempelvis vil en vejfest medføre mindre risiko for kontakter på tværs af netværket end en begivenhed, der tiltrækker personer fra mange landsdele. Samlet forventes dette at give en ekstra acceleration af epidemien samt en øget risiko for supersmittevents, det vil sige højere smittetryk. Derudover vil muligheden for at opretholde myndighedernes hygiejneråd være nedsat, og der er en væsentlig risiko via kontakt med virusforurenede kontaktpunkter og fælles berøringsfladser.

Det kan være en potentiel mulighed at lave en selekteret øgning af grænsen for forsamlingsforbud på udvalgte områder som fx skoler inkl. klubtilbud, restauranter og cafeer, arbejdspladser mv. For skoler og arbejdspladser vil det i høj grad medføre en øgning i antallet af kontakter inden for samme kontaktnetværk, og i mindre grad på tværs af kontaktnetværk set i forhold til fx større forsamlinger til koncerter mv. Grænsen kan eksempelvis hæves til 30 eller 50 personer for disse områder.

Samlet kan siges, at forsamlinger rummer en række direkte risikofaktorer for øget smittespredning af COVID-19, og at denne risiko øges i takt med størrelsen af forsamlingerne. Denne øgede risiko er ikke mulig at kvantificere. Evnen til at fastholde fysisk afstand vil have afgørende betydning for mængden af smittespredning. Såfremt stigningen i kontakter primært holdes inden for samme kontaktnetværk, vil smitterisikoen være mindre, end hvis stigningen i kontakter finder sted på tværs af kontaktnetværk. Udover ovennævnte kommer en mulig effekt som følge af, at befolkningen generelt aftager at holde fysisk afstand som følge af, at samfundet i tiltagende grad åbnes.